

For citation / Atıf için:

SEZGİN, E. E. (2025). Üniversite öğrencilerine yönelik duygusal zekâ araştırmaları: Lisansüstü tezler üzerinden bir içerik analizi. *Uluslararası Sosyal Bilimler ve Eğitim Dergisi – USBED* 7(13), 325–352. <https://doi.org/10.5281/zenodo.16919069>, <https://dergipark.org.tr/tr/pub/usbed>

Üniversite öğrencilerine yönelik duygusal zeka araştırmaları: Lisansüstü tezler üzerinden bir içerik analizi

Emotional intelligence research on university students: A content analysis of graduate theses

Eray Ekin SEZGİN

Dr. Öğr. Üyesi; Munzur Üniversitesi, İİBF, Sağlık Yönetimi, Tunceli, Türkiye
E-mail: eraysezgin@munzur.edu.tr ORCID: 0000-0002-8565-0269

Makale Türü / Article Type:

Araştırma Makalesi / Research Article

Gönderilme Tarihi / Submission Date:

21/07/2025

Revizyon Tarihleri / Revision Dates:

23.07.2025 (Editör r.), 29.07.2025 (Minör r.)

Kabul Tarihi / Accepted Date:

21/08/2025

Etik Beyan / Ethics Statement

- ✓ Makale için etik onay alınmamıştır. Yazar, çalışmanın etik kurul onayına tabi olmadığını beyan eder.
- ✓ Ethical approval was not obtained for this study. The author declare that the study is not subject to ethics committee approval.

Araştırmacıların çalışmaya katkısı / Researchers' contribution to the study

1. Yazarın katkısı: Makaleyi yazdı, verileri topladı ve sonuçları analiz etti/raporladı (%100).

Author contribution: Wrote the article, collected the data, and analyzed/reported the results (100%).

Çıkar çatışması / Conflict of interest

Yazar bu çalışmada olası bir çıkar çatışması olmadığını beyan eder.

The author declares that there is no potential conflict of interest in this study.

Benzerlik / Similarity

Bu çalışma iThenticate programında taranmıştır. Nihai benzerlik oranı % 3'tür.

This study was scanned in the iThenticate program. The final similarity rate is 3 %.

Üniversite öğrencilerine yönelik duygusal zekâ araştırmaları: Lisansüstü tezler üzerinden bir içerik analizi

Öz

Bu çalışmanın amacı, içerik analizi yönteminden yararlanarak Türkiye’de üniversite öğrencilerinin duygusal zekâsını ele alan tezlerin mevcut durumunu kapsamlı bir şekilde ortaya koymaktır. Doküman incelemesi yöntemi kullanılan retrospektif tipte çalışmada, Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi veri tabanında “duygusal zekâ” anahtar kelimesi kullanılarak kapsamlı bir tarama gerçekleştirilmiştir. Tarama sürecinde herhangi bir yıl sınırlaması uygulanmamıştır. Başlıkta “duygusal zekâ” geçen, üniversite öğrencileri üzerine yapılan ve erişime açık olan tezler incelemeye dahil edilmiştir. Tarama sonucunda toplamda 74 adet tez incelenmiştir. Verilerin analizinde, excel programı kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda, en fazla tezin 2018 yılında yayımlandığı ve çalışmaların büyük bölümünün yüksek lisans düzeyinde (n=64) hazırlandığı belirlenmiştir. Duygusal zekâ konusunun ağırlıklı olarak Sosyal Bilimler Enstitüsüne bağlı tezlerde (n=38) ele alındığı; ana bilim dalları açısından ise Eğitim Bilimleri Anabilim Dalının (n=14) öne çıktığı görülmektedir. Dahası, bulgular incelenen tezlerde örneklem seçiminde kolayda örnekleme yönteminin (%39,19) belirgin biçimde öne çıktığını göstermektedir. Ayrıca, incelenen tüm tezlerin nicel araştırma yöntemiyle yürütüldüğü ve veri toplama aracı olarak anketlerin kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda ortaya konulan bulguların, duygusal zekâ üzerine çalışma yapmayı hedefleyen araştırmacılara özellikle yöntemsel tercihler ve araştırma süreçlerinin planlanması açısından önemli bir rehberlik sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Zekâ, Üniversite Öğrencileri, İçerik Analizi, Nitel Araştırma Yöntemi

Emotional intelligence research on university students: A content analysis of graduate theses

Abstract

The aim of this study is to comprehensively reveal the current state of theses addressing the emotional intelligence of university students in Turkey by employing the content analysis method. In this retrospective study using document review, a comprehensive search was conducted using the keyword “emotional intelligence” in the Higher Education Council National Thesis Center database. No year restrictions were applied during the search process. Theses with “emotional intelligence” in the title, conducted on university students and open to access were included in the analysis. As a result of the screening, a total of 74 theses were analyzed. The excel program was used to analyze the data. As a result of the analysis, it was determined that most theses were published in 2018 and most of the studies were prepared at master's level (n=64). It is seen that the subject of emotional intelligence is mainly addressed in theses affiliated to the Institute of Social Sciences (n=38), and in terms of the main branches of science, the Department of Educational Sciences (n=14) stands out. Moreover, the findings indicate that convenience sampling was prominently used in sample selection in the examined theses, accounting for 39.19%. In addition, it was determined that all theses were conducted with quantitative research method and questionnaires were used as data collection tools. In this context, it is thought that the findings will provide important guidance to researchers who aim to study on emotional intelligence, especially in terms of methodological preferences and planning of research processes.

Keywords: Emotional Intelligence, University Students, Content Analysis, Qualitative Research

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

The university years represent a critical developmental period that goes beyond the acquisition of academic knowledge and skills. This stage is marked by identity formation, the adoption of social roles, the development of emotional independence, and the establishment of lifelong habits (Ateş & Sağar, 2021). During this process, students are required to cope not only with academic responsibilities (Doğanülkü, 2024) but also with uncertainties in social relationships (Priestley et al., 2022). The ability of students to recognize and regulate their own emotions, understand the emotions of others, and establish healthy social relationships has become as important as academic

performance (Goleman, 1995). In this context, the concept of “emotional intelligence” emerges as a key variable in understanding university students’ personal development, learning experiences, and psychological resilience. Emotional intelligence refers to an individual’s capacity to recognize their own emotions, empathize with the emotions of others, and manage these emotions in ways that enhance their life (Salovey & Mayer, 1990).

Emotional intelligence is a particularly important area of competence for individuals who are in a developmental transition period, such as university students. Despite its significance, no study has been found that systematically analyzes the content of academic theses focusing specifically on emotional intelligence among university students. A review of graduate theses listed in the National Thesis Center of the Council of Higher Education in Turkey reveals that numerous studies have been conducted across various institutes and academic departments in a fragmented manner. This fragmentation prevents a comprehensive and integrated evaluation of emotional intelligence research. In this regard, a significant gap in the current literature is the absence of a systematic content analysis of graduate theses centered on emotional intelligence in the context of university students. This study aims to address that gap by conducting an in-depth content analysis of graduate theses that explore emotional intelligence among university students. Such a study is expected to contribute to the field by filling both theoretical and empirical gaps observed in the existing literature. The limited number of studies examining emotional intelligence levels among university students highlights the originality of this research and its potential to provide a methodological and conceptual foundation for future studies. In this sense, the study not only enhances its scientific relevance and originality but also offers valuable insights for practitioners and policymakers.

Materials and Methods

In this retrospective study using document review method, the keyword “emotional intelligence” was searched in the database of the National Thesis Center of the Council of Higher Education. No year restriction was made during the search. Theses with “emotional intelligence” in the title, conducted on university students and open to access were included in the analysis. As a result of the screening, a total of 74 theses were analyzed. The excel program was used to analyze the data.

Findings

As a result of the analysis, it was determined that most theses were published in 2018 and most of the studies were prepared at master's level ($n=64$). It is seen that the subject of emotional intelligence is mainly addressed in theses affiliated to the Institute of Social Sciences ($n=38$), and in terms of the main branches of science, the Department of Educational Sciences ($n=14$) stands out. Moreover, the findings indicate that convenience sampling was prominently used in sample selection in the examined theses, accounting for 39.19%. In addition, it was determined that all theses were conducted with quantitative research method and questionnaires were used as data collection tools.

Conclusion

This content analysis reveals that emotional intelligence is not only addressed within the field of psychology but also explored across various disciplines such as education, health, and business, thereby gaining an interdisciplinary theoretical framework. The study demonstrates that all theses examining emotional intelligence among university students in Turkey have been conducted using quantitative methods. This widespread use of quantitative approaches contributes significantly to the testing and development of theoretical models concerning the measurable dimensions of emotional intelligence. However, the inability of quantitative methods to fully capture the contextual and subjective aspects of the construct underscores the necessity of incorporating qualitative and mixed-method approaches for a more comprehensive understanding of emotional intelligence. In this way, existing theoretical frameworks can be enriched and deepened through methodological diversity. Moreover, studies that focus on the relationship between emotional intelligence and variables such as academic achievement, life satisfaction, stress, and social support make valuable contributions to the development of new theoretical models involving mediation and moderation mechanisms.

Theses based on university student samples demonstrate that emotional intelligence has a significant impact on academic achievement, psychological resilience, and social adjustment within educational settings. These findings provide a scientific foundation for the development of emotional intelligence-based intervention programs in higher education institutions, particularly within guidance, career planning, and psychological counseling services. Moreover, supporting emotional skills in applied professional fields such as nursing, teaching, and sports offers important outcomes for enhancing the quality of service in these areas.

GİRİŞ

Üniversite yılları, bireylerin yalnızca akademik bilgi ve beceriler kazandığı bir dönem olmanın ötesinde; kimlik oluşumunun, sosyal rollerin benimsendiği, duygusal bağımsızlığın geliştirildiği ve yaşam boyu sürecek alışkanlıkların şekillendiği kritik bir gelişim sürecidir (Ateş & Sağar, 2021). Bu süreçte öğrenciler, hem akademik yükümlülüklerle (Doğanülkü, 2024) hem de sosyal ilişkilerdeki belirsizliklerle (Priestley vd., 2022) başa çıkmak zorunda kalmaktadır. Öğrencilerin, kendi duygularını tanıma, düzenleme, başkalarının duygularını anlama ve sağlıklı sosyal ilişkiler kurma becerileri, akademik performans kadar önemli hale gelmiştir (Goleman, 1995). Bu bağlamda, “duygusal zekâ” kavramı, üniversite öğrencilerinin kişisel gelişimlerini, öğrenme deneyimlerini ve psikolojik dayanıklılıklarını anlamada temel bir değişken olarak öne çıkmaktadır. Duygusal zekâ, öğrencilerin akademik stresle başa çıkmalarını kolaylaştırarak, bilinçli ve sağlıklı kariyer kararları almalarına katkı sağlamaktadır (Ran vd., 2022, s. 866) ve özellikle grup çalışmaları ve kişilerarası etkileşimlerle zenginleşen üniversite ortamı, öğrencilerin duygusal zekâ gelişimi açısından önemli fırsatlar sunmaktadır (Akkuş, 2022).

“Duygusal zekâ” ilk kez 1990 yılında Peter Salovey ve John D. Mayer tarafından ortaya atılmış bir kavramdır (Salovey & Mayer, 1990) ancak duygusal zekâ kavramının geniş kitlelerce tanınmasını ve popülerlik kazanmasını sağlayan isim, 1995 yılında yayımladığı kapsamlı çalışmasıyla Daniel Goleman olmuştur (Goleman, 1995). Ayrıca duygusal zekâ konusu, 1995 yılında Time dergisinin kapağında yer alarak geniş kitlelerin ilgisini çekmiş ve bu tarihten sonra akademik çevrelerde daha fazla araştırmaya konu olmuştur (Time, 1995). O zamandan bu yana, bireyin duygusal zekâsının yaşamın çeşitli alanlarındaki önemine dikkat çeken birçok bilimsel araştırma yapılmıştır (Elçi vd., 2021; Nagar, 2016; Oweidat vd., 2024; Radha & Nirubarani, 2024).

Duygusal zekâ, bireyin kendi duygularını tanıma, başkalarının duygularına empati gösterme ve bu duyguları yaşamını geliştirecek biçimde yönetme yetisini ifade etmektedir (Salovey & Mayer, 1990). Goleman (1995) duygusal zekâyı, bireyin kendini motive edebilme, karşılaştığı engellere rağmen hedeflerine yönelme, dürtülerini denetleyerek ödülü erteleyebilme, duygu durumunu düzenleyebilme, stresin düşünme sürecini bozmasına izin vermeme, empati kurabilme ve geleceğe dair umut taşıyabilme becerilerinin bütünü olarak tanımlamaktadır. Duygusal zekâ, bireyin duygusal bilgiyi etkili biçimde işleyerek bilişsel süreçlerini ve davranışlarını yönlendirmesine olanak tanıyan, bir dizi yetkinlikten oluşan kişisel bir kaynak olarak değerlendirilmektedir (Sarrionandia vd., 2018). Mayer ve Salovey (1997), duygusal zekâyı dört temel ve birbiriyle ilişkili bilişsel yetkinlikten oluşan (duyguları algılama,

duygularla düşünmeyi kolaylaştırma, duyguları anlama ve duyguları yönetme gibi) bir yapı olarak tanımlamaktadır. Duyguları algılama, bireyin hem kendi duygusal durumlarını hem de başkalarının duygularını doğru biçimde tanıma ve bu duygulara duyarlılık geliştirme kapasitesini ifade eder. Duygularla düşünmeyi kolaylaştırma, duyguların çeşitli bilişsel süreçlerde özellikle kişilerarası iletişim ve problem çözme gibi durumlarda yönlendirici bir araç olarak kullanılmasını içerir. Duyguları anlama, duyguların anlamını, nedenlerini ve olası sonuçlarını analiz ederek içsel bir farkındalık geliştirme yeteneğidir. Duyguları yönetme ise, bireyin hem kendi duygularını hem de başkalarının duygularını uygun şekilde düzenleyerek psikolojik uyum, kişisel gelişim ve performans artışı sağlaması becerisi olarak değerlendirilmektedir (Ononye vd., 2022, ss. 2-3).

Öğrenciler için duygusal zekâ çok önemli bir kavramdır. Kendi duygu ve düşüncelerinin farkında olan -duygusal zekâsı yüksek olan- öğrenciler, duygularını kontrol ederek sağlıklı kararlar alabilir ve çevrelerini doğru analiz ederek uygun tepkiler geliştirebilirler (Ononye vd., 2022, s. 3). Ayrıca duygusal zekâ, öğrencilerin akademik hayatta karşılaştıkları zorluklarla başa çıkmalarını kolaylaştırarak, daha bilinçli ve etkili kariyer kararları almalarında hayati bir rol üstlenmektedir (Kaya & Sart, 2021; Ran vd., 2022). Duygusal zekânın geliştirilmesinin üniversite öğrencilerinin akademik hayatta daha başarılı olabilmesi için gerekli olduğu ve kendi duygu ve düşüncelerinin farkında olan öğrencilerin çevreleriyle daha uyumlu çalıştıkları ve akademik ortamlarda daha etkili oldukları bildirilmektedir (Bereded vd., 2025; Gümüş & Orhan, 2022; Iqbal vd., 2022). Bazı araştırmalar, duygusal zekâ düzeyi yüksek olan öğrencilerin akranlarıyla daha etkili iletişim kurabildiklerini ve stresle başa çıkma becerilerinin daha gelişmiş olduğunu ortaya koymuştur (Abdelrahman vd., 2025; Akan, 2022). Üniversite öğrencilerinde duygusal zekâ ile ilgili yapılan diğer çalışmalarda da, duygusal zekâ becerilerinin bireylerin bilişsel esneklik düzeylerini artırdığı (Sarıkan, 2023), yaşam doyumunu olumlu yönde etkilediği (Loi & Pryce, 2022; Oğrak & Gönül, 2021) ve yalnızlık duygusuyla başa çıkma becerilerini güçlendirdiği belirtilmektedir (Kaya & Birol, 2018; Yılmaz, 2023). Bu bulgular, duygusal zekânın yalnızca duygusal ve sosyal süreçleri düzenlemekle kalmayıp aynı zamanda üniversite öğrencilerinin akademik ve psikolojik işlevselliğini de artırdığını ortaya koymaktadır.

Duygusal zekâ, özellikle üniversite öğrencileri gibi gelişimsel olarak geçiş döneminde olan bireyler için oldukça önemli bir yetkinlik alanıdır. Ancak bu önemine rağmen, üniversite öğrencilerinde duygusal zekâyı odağına alan akademik tezlerin içerik analizine tabii tutulduğu bir çalışmaya rastlanmamıştır. Türkiye’de Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi’nde yer

alan lisansüstü tezler incelendiğinde, çok sayıda çalışmanın dağınık bir şekilde farklı enstitüler ve anabilim dalları altında üretildiği görülmektedir. Bu durum, duygusal zekâ araştırmalarının bütüncül bir bakış açısıyla değerlendirilememesine neden olmaktadır. Bu bağlamda mevcut literatürdeki önemli bir boşluk, üniversite öğrencilerine yönelik duygusal zekâ konulu lisansüstü tezlerin sistematik bir içerik analiziyle değerlendirilmemiş olmasıdır. Bu araştırma, söz konusu eksiklikten yola çıkarak üniversite öğrencilerinde duygusal zekâ konulu lisansüstü tezlerin kapsamlı bir içerik analizini yapmayı amaçlamaktadır. Bu alanda gerçekleştirilecek böyle bir çalışmanın, mevcut literatürde gözlemlenen kuramsal ve ampirik boşluğu dolduracağı düşünülmektedir. Özellikle üniversite öğrencilerinin duygusal zekâ düzeyleriyle ilgili yapılan araştırmaların sınırlı sayıda olması, bu çalışmayı hem alan yazına özgün bir katkı sağlayacak hem de ilerleyen dönemlerde yapılacak benzer çalışmalara metodolojik ve kavramsal bir temel oluşturacaktır. Bu yönüyle araştırmanın, bilimsel niteliğini ve özgünlüğünü artırdığı gibi, uygulayıcılara ve politika yapıcılara yönelik önemli çıkarımlar sunması da beklenmektedir. Söz konusu bu bilgiler doğrultusunda, duygusal zekâ kavramına yönelik olarak aşağıdaki sorulara yanıtlar aranmıştır:

- Üniversite öğrencileri örnekleminde duygusal zekâ alanında yazılmış lisansüstü tezlerin üniversite ve enstitü dağılımları nelerdir?
- Üniversite öğrencileri örnekleminde duygusal zekâ alanında yazılmış lisansüstü tezlerin türlerine göre dağılımları nelerdir?
- Üniversite öğrencileri örnekleminde duygusal zekâ alanında yazılmış lisansüstü tezlerin hazırlandığı yıllara göre dağılımı nelerdir?
- Üniversite öğrencileri örnekleminde duygusal zekâ alanında lisansüstü tez yazarların cinsiyetleri nelerdir?
- Üniversite öğrencileri örnekleminde duygusal zekâ alanında yazılmış lisansüstü tezlerin danışmanlarının ünvanları nelerdir?
- Üniversite öğrencileri örnekleminde duygusal zekâ alanında yazılmış lisansüstü tezlerin anabilim dallarına göre dağılımları nelerdir?
- Üniversite öğrencileri örnekleminde duygusal zekâ alanında yazılmış lisansüstü tezlerde kullanılan yöntemler nelerdir?
- Üniversite öğrencileri örnekleminde duygusal zekâ alanında yazılmış lisansüstü tezlerde kullanılan ölçek dağılımları nasıldır?
- Üniversite öğrencileri örnekleminde duygusal zekâ alanında yazılmış lisansüstü tezlerde tercih edilen örneklem teknikleri nasıldır?

- Üniversite öğrencileri örnekleminde duygusal zekâ alanında yazılmış lisansüstü tezlerin anahtar kelimelere göre dağılımları nelerdir?

YÖNTEM

Araştırmanın Tipi

Bu çalışma, Türkiye'de üniversite öğrencileri üzerine yapılmış duygusal zekâ temalı lisansüstü tezleri ayrıntılı biçimde inceleyerek mevcut durumu ortaya koymayı, alana ilişkin genel bir analiz sunmayı ve bu doğrultuda gelecekte benzer konularda araştırma yapacak bilim insanlarına rehberlik etmeyi amaçlamaktadır. Aynı zamanda çalışmanın bir diğer amacı, duygusal zekâ kavramının yükseköğretim bağlamında nasıl ele alındığını açıklığa kavuşturarak, kavramın akademik anlaşılabilirliğini artırmaktır. Araştırmada, nitel araştırma desenlerinden biri olan doküman analizi tercih edilmiştir (Sak vd., 2021). Doküman analizi, nitel veri toplama teknikleri arasında, özellikle geçmişe yönelik bilgi edinme sürecinde araştırmacılar için son derece değerli bir yöntemdir (Hoepfl, 1997). Bu bağlamda, yüksek lisans ve doktora tezleri, araştırma makalelerine ek olarak, duygusal zekâ konusunun farklı yönlerini anlamaya yönelik kapsamlı ve güvenilir kaynaklar arasında yer almakta; bu nedenle doküman incelemesi yöntemi çerçevesinde sıklıkla başvurulmuş akademik belgeler olarak değerlendirilmektedir (Çağlar & Şendur, 2025, s. 448).

Doküman analizi, nitel araştırmalarda sıkça kullanılan ve hem basılı hem de dijital kaynakları sistematik biçimde inceleyip değerlendirmeyi amaçlayan bir yöntemdir (Kıral, 2020, s. 173). Bu yöntem, yalnızca belgelerin betimlenmesiyle sınırlı kalmaz; aynı zamanda verilerden anlam çıkarma, belirli bir konuda kavramsal bir çerçeve oluşturma ve ampirik bilgi üretme amacı taşır (Corbin & Strauss, 2008). Araştırmacının belge üzerinde yürüttüğü sistemli çözümleme süreci, içerik analiziyle tamamlanır. İçerik analizi, özellikle gözlem ya da birebir veri toplamanın mümkün olmadığı durumlarda araştırmacıya alternatif bir veri kaynağı sunar (Creswell, 2013, s. 190).

İçerik analizi, yöntemsel yaklaşıma göre üç temel biçimde uygulanmaktadır: meta-analiz, meta-sentez (tematik analiz) ve betimsel içerik analizi (Çalık & Sözbilir, 2014). Bu çalışmada ise, alan yazındaki eğilimleri ve araştırma boşluklarını belirlemek amacıyla betimsel içerik analizi yöntemi benimsenmiştir. Betimsel içerik analizi, belirli bir konu kapsamında yapılmış farklı çalışmaları –yayınlanmış ya da yayımlanmamış– derleyerek sistematik bir şekilde düzenlemeyi ve yorumlamayı hedefler (Ültay vd., 2021, s. 190). Bu yöntemle elde edilen veriler, yalnızca

mevcut durumu ortaya koymakla kalmaz; aynı zamanda gelecekte yapılacak araştırmalara teorik ve uygulamalı düzeyde katkı sunacak yapısal ipuçları da sağlar (Lune & Berg, 2017).

Araştırmanın Evreni/Örnekleme

Bu çalışmanın evrenini, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi veri tabanında yer alan ve 2006-2025 yılları arasında “duygusal zekâ” konusuna odaklanan, üniversite öğrencileri üzerine yazılmış lisansüstü tezler oluşturmaktadır. Belirlenen zaman aralığında konuyla ilgili tez sayısının sınırlı olması nedeniyle örneklem alınmaksızın evrenin tamamına ulaşılması amaçlanmıştır. Tezlerin belirlenmesine yönelik tarama süreci, 12 Şubat 2025 tarihinde tamamlanmış olup, bu süreçte toplam 732 tez incelenmiştir. Yapılan inceleme sonucunda, araştırma kapsamına uygun nitelikte olan ve doğrudan üniversite öğrencileri bağlamında duygusal zekâyı ele alan 74 tez çalışmaya dahil edilmiştir.

Bu çalışma, nitel bir araştırma yöntemi olan doküman analizi kapsamında yürütüldüğü ve bireylerden doğrudan veri toplanmadığı için etik kurul izni gerektirmemektedir. Araştırmada yalnızca açık erişimli ve kamuya sunulmuş tezler incelendiğinden dolayı, etik ilkelere aykırı herhangi bir durum söz konusu değildir. Bununla birlikte, çalışmanın planlanması, yürütülmesi, veri toplama ve analiz süreçlerinde “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında belirtilen tüm etik ilkelere titizlikle riayet edilmiştir. Araştırma sürecinde intihal, çarpıtma, sahtecilik, tekrar yayın, haksız yazarlık gibi bilimsel etik ihlallerine yol açacak herhangi bir uygulamaya kesinlikle yer verilmemiştir. Bu araştırmada incelenen tezlerin ayrıntılı listesi Ek 1’de sunulmuştur.

Verilerin Analizi

Çalışma verilerini toplamak amacıyla, araştırmacı tarafından geliştirilen yapılandırılmış bir veri kodlama formu kullanılmıştır. Bu form aracılığıyla, üniversite öğrencileri örneklemine dayalı olarak duygusal zekâ konusuna odaklanan lisansüstü tezlere ilişkin çeşitli bibliyografik ve metodolojik bilgiler sistematik biçimde kodlanmıştır. Kodlama sürecinde her bir tezin üniversite ve enstitü dağılımı, tez türü (yüksek lisans veya doktora), hazırlandığı yıl, tez yazarlarının cinsiyetleri, danışmanların akademik ünvanları, tezlerin bağlı oldukları anabilim dalları, kullanılan araştırma yöntemleri-veri toplama araçları, kullanılan ölçekler, örnekleme yöntemleri ile anahtar kelimelere göre dağılımları dikkate alınmıştır. Kodlanan veriler, Excel programı kullanılarak analiz edilmiş; bu doğrultuda çalışmalara ait değişkenlerin frekans ve yüzde dağılımları hesaplanmıştır.

BULGULAR

Yapılan araştırmada üniversite öğrencileri örnekleminde duygusal zekâ konusuna yönelik toplam 74 lisansüstü teze ulaşılmıştır. Bu tezler, Türkiye’deki farklı üniversitelerde ve çeşitli enstitülere bağlı olarak hazırlanmıştır. Tezlerin hazırlandıkları üniversiteye ve enstitüye göre dağılımı aşağıdaki Tablo 1’de değerlendirilmektedir.

Tablo 1 Duygusal Zekâ Konusunda Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Hazırlandıkları Üniversiteye ve Enstitüye Göre Dağılımı

Üniversite	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Lisansüstü Eğitim Enstitüsü	Sağlık Bilimleri Enstitüsü	Eğitim Bilimleri Enstitüsü	Sayı	Yüzde (%)
Adıyaman Üniversitesi	1				1	1,35
Akdeniz Üniversitesi	1				1	1,35
Andan Menderes Üniversitesi	1				1	1,35
Ankara Üniversitesi	1			2	3	4,05
Atatürk Üniversitesi	1			1	2	2,70
Bartın Üniversitesi		1			1	1,35
Beykent Üniversitesi	3				3	4,05
Bilkent Üniversitesi				1	1	1,35
Biruni Üniversitesi				1	1	1,35
Çağ Üniversitesi	3				3	4,05
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi		1			1	1,35
Çukurova Üniversitesi	1				1	1,35
Dicle Üniversitesi	1				1	1,35
Dokuz Eylül Üniversitesi				2	2	2,70
Düzce Üniversitesi			2		2	2,70
Erciyes Üniversitesi			1		1	1,35
Gazi Üniversitesi				3	3	4,05
Gaziantep Üniversitesi				1	1	1,35
Haliç Üniversitesi		1			1	1,35
Hasan Kalyoncu Üniversitesi	3				3	4,05
İstanbul Arel Üniversitesi	2				2	2,70
İstanbul Aydın Üniversitesi	1				1	1,35
İstanbul Sebhattin Zaim Üniversitesi		1			1	1,35
İstanbul Üniversitesi	1	2	2		5	6,76
İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi			1		1	1,35
Karabük Üniversitesi	1				1	1,35
Kırıkkale Üniversitesi	1				1	1,35
Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi				1	1	1,35

Lefke Üniversitesi	1			1	1,35
Marmara Üniversitesi			2	2	2,70
Mersin Üniversitesi		1		1	1,35
Necmettin Erbakan Üniversitesi			3	3	4,05
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	2			2	2,70
Ortadoğu Teknik Üniversitesi	1			1	1,35
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi	1			1	1,35
Pamukkale Üniversitesi		1	1	2	2,70
Sakarya Üniversitesi	1		1	2	2,70
Selçuk Üniversitesi	1		1	2	2,70
Toros Üniversitesi	2			2	2,70
Trabzon Üniversitesi	1			1	1,35
Üsküdar Üniversitesi	6	1		7	9,46
Yeditepe Üniversitesi	1			1	1,35
TOPLAM	38	8	8	20	74
					100

Tablo 1'e göre, duygusal zekâ konulu lisansüstü tezlerin üniversite ve enstitülere göre dağılımı incelendiğinde, araştırmaların büyük çoğunluğunun devlet üniversiteleri bünyesinde hazırlandığı görülmektedir. Bu durum, üniversite öğrencileri örnekleminde gerçekleştirilen çalışmaların Türkiye genelinde geniş bir kurumsal dağılım gösterdiğini ortaya koymaktadır. Tezlerin çoğunluğu Sosyal Bilimler Enstitüsü (n=38) ve Eğitim Bilimleri Enstitüsü (n=20) kapsamında yürütülmüş olup, bu da öğrenci örneklemiyle yapılan çalışmaların büyük ölçüde psikoloji, eğitim bilimleri ve yönetim gibi sosyal bilimler alanlarında yoğunlaştığını göstermektedir. Üsküdar Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Gazi Üniversitesi ve Beykent Üniversitesi gibi bazı üniversiteler duygusal zekâ konusuna daha fazla akademik katkı sağlamıştır. Bu da, bu kurumlarda yürütülen lisansüstü eğitim programlarının öğrenci örneklemiyle yapılan çalışmalara yönelimi yüksek olduğunu ortaya koymaktadır. Sonuç olarak, kavramın eğitimden sağlığa, yönetimden psikolojiye kadar pek çok alanda uygulama ve araştırma alanı bulması, duygusal zekânın disiplinlerarası önemini açıkça ortaya koymaktadır. Bu bulgular, akademiye duygusal zekâ konusunun giderek daha fazla önemsendiğini ve farklı kurumsal çerçevelerde derinlemesine incelendiğini göstermektedir.

Tablo 2 Duygusal Zekâ Konusunda Yapılan Lisansüstü Tezlerin Türüne Göre Dağılımı

Tezin Türü	Sayı	Yüzde (%)
Yüksek lisans Tezi (YL)	64	86,49
Doktora Tezi (DR)	10	13,51

TOPLAM

74

100

Tablo 2’de yer alan tezin türüne göre dağılıma bakıldığında, duygusal zekâ konulu tezlerin büyük çoğunluğunun yüksek lisans düzeyinde (n=64; %86,49) yapıldığı, doktora düzeyinde ise oldukça sınırlı (n=10; %13,51) kaldığı görülmektedir. Bu dağılım, duygusal zekâ alanının henüz doktora düzeyinde yeterince derinlemesine ele alınmadığını, ancak yüksek lisans araştırmalarında yoğun biçimde işlendiğini göstermektedir. Yüksek lisans düzeyinde yapılan tezlerin sayısal üstünlüğü, bu alandaki akademik ilgiyi yansıtırken; doktora düzeyinde yapılan çalışmaların sınırlı kalması, gelecekte daha derinlemesine ve kuramsal çerçevesi güçlü araştırmalara duyulan ihtiyacı ortaya koymaktadır. Bu durum, üniversitelerde duygusal zekâ konusunun henüz doktora düzeyinde araştırma önceliği kazanmadığını ya da danışmanlık kapasitesi gibi yapısal sınırlılıklar nedeniyle doktora çalışmalarının az sayıda gerçekleştiğini düşündürmektedir.

Tablo 3 Duygusal Zekâ Konusunda Yapılan Lisansüstü Tezlerin Yazım Diline Göre Dağılımı

Tezin Yazım Dili	Sayı	Yüzde (%)
Türkçe	70	94,60
İngilizce	4	5,40
TOPLAM	74	100

Tablo 3 incelendiğinde, tezlerin %94,60’ının (n=70) Türkçe olarak yazıldığı, yalnızca %5,40’ının (n=4) İngilizce olduğu görülmektedir. Bu durum, üniversite öğrencileriyle yapılan araştırmalarda genellikle yerel bağlamın ve dilin esas alındığını göstermektedir. Türkçe yazılan tezler, öğrencilerin kültürel, sosyal ve akademik bağamlarına uygun veri toplama araçlarıyla gerçekleştirildiğinden, elde edilen bulguların yerel gerçeklikleri daha iyi yansıttığı söylenebilir. Ancak, İngilizce yazılan tezlerin azlığı, duygusal zekâ konusunun henüz uluslararası literatürde yeterince görünür olmadığına ya da Türkiye’de bu alanda çalışan lisansüstü öğrencilerin uluslararası akademik topluluğa katkı sağlama eğilimlerinin sınırlı kaldığına işaret edebilir. Bununla birlikte, uluslararası yayın dilinde hazırlanan çalışmaların varlığı, Türkiye akademisinde bu alandaki farkındalığın artmakta olduğunu ve gelecekte duygusal zekâ konusunun daha geniş bir bilimsel ağda tartışılabileceğini göstermektedir. Bu veriler, Türkiye’de yürütülen lisansüstü araştırmaların daha fazla İngilizce yazılması ve küresel akademik ortamlarla entegrasyonun teşvik edilmesi gerektiğini de göstermektedir. Duygusal zekâ gibi evrensel geçerliliğe sahip bir konunun, küresel tartışmalarla buluşması bilimsel üretimin kalitesini ve etkisini artıracaktır.

Tablo 4 Duygusal Zekâ Konusunda Yapılan Lisansüstü Tezlerin Hazırlandığı Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	Sayısı	Yüzde (%)
2006	3	4,05
2007	2	2,70
2008	2	2,70
2009	1	1,36
2010	2	2,70
2011	3	4,05
2012	3	4,05
2013	2	2,70
2014	4	5,41
2015	4	5,41
2016	3	4,05
2017	4	5,41
2018	10	13,51
2019	9	12,16
2020	3	4,05
2021	6	8,11
2022	4	5,41
2023	4	5,41
2024	5	6,76
TOPLAM	74	100

Tablo 4’te duygusal zekâ konulu tezlerin yıllara göre dağılımı incelendiğinde, özellikle 2018-2024 döneminde belirgin bir artış gözlenmektedir. Bu yıllar, üniversitelerde öğrencilerin ruh sağlığı, sosyal ilişkiler, sınav kaygısı ve motivasyon gibi konulara yönelik ilginin arttığı, buna paralel olarak duygusal zekânın araştırma konusu olarak öne çıktığı bir dönem olmuştur. 2018 yılında 10 tez, 2019’da 9 tez yazılmış olup, bu dönemler öğrencilerin bireysel ve sosyal gelişimlerinin daha çok önemsendiği yıllar olarak değerlendirilebilir. Özellikle COVID-19 pandemisinin etkili olduğu 2020-2021 yıllarında da (toplam 9 tez) duygusal zekânın, öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde yaşadığı duygusal zorlanmaları anlamada bir araştırma teması olarak sıkça ele alındığı görülmektedir.

Tablo 5 Duygusal Zekâ Konusunda Yapılan Lisansüstü Tezleri Hazırlayanların Cinsiyetine Göre Dağılımı

Cinsiyet	Sayı	Yüzde (%)
Kadın	40	54,05

Erkek	34	45,95
TOPLAM	74	100

Duygusal zekâ konulu lisansüstü tezleri hazırlayan araştırmacıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde, kadınların erkeklere kıyasla bu alanda daha fazla çalışma yaptığı görülmektedir (bkz. Tablo 5). Toplam 74 tezin %54,05'i kadın araştırmacılar (n=40) tarafından, %45,95'i ise erkek araştırmacılar (n=34) tarafından hazırlanmıştır. Bu oranlar birbirine oldukça yakın olmakla birlikte, kadın araştırmacıların duygusal zekâ konusuna bir miktar daha fazla yöneldiği dikkat çekmektedir. Üniversite öğrencileri örneklemine dayalı olarak yapılan bu çalışmalar, genellikle duyguların fark edilmesi, yönetilmesi, empati ve ilişkisel yeterlilik gibi bireysel ve sosyal becerilere odaklandığı için; bu tür konulara kadın araştırmacıların daha fazla ilgi gösterdiği düşünülebilir.

Kadın araştırmacıların bu alandaki oranının görece yüksek olması, eğitim ve psikoloji gibi duygusal zekâyla yakından ilişkili sosyal bilimler alanlarında kadınların akademik temsiliyetinin artmasıyla da doğrudan ilişkilendirilebilir. Ayrıca, üniversite öğrencileriyle yürütülen çalışmaların çoğunlukla sahaya dayalı olması ve veri toplama süreçlerinde öğrencilerle doğrudan etkileşimi gerektirmesi, kadın araştırmacılar için daha erişilebilir ve anlamlı bir araştırma alanı oluşturmuş olabilir. Bununla birlikte, erkek araştırmacıların da %45,95 gibi dikkate değer bir oranla temsil edilmesi, duygusal zekânın cinsiyetler arası dengeli bir araştırma teması haline geldiğini göstermektedir. Genel olarak değerlendirildiğinde, cinsiyet dağılımındaki bu yakın oran, duygusal zekânın hem kadın hem de erkek araştırmacılar tarafından önemsenen, disiplinler arası ve giderek yaygınlaşan bir akademik çalışma alanı olduğunu ortaya koymaktadır.

Tablo 6 Duygusal Zekâ Konusunda Yapılan Lisansüstü Tezlerin Danışmanın Ünvanına Göre Dağılımı

Tez Danışmanının Ünvanı	Sayı	Yüzde (%)
Prof. Dr.	31	41,89
Doç. Dr.	14	18,92
Dr. Öğr. Üyesi	29	39,19
TOPLAM	74	100

Duygusal zekâ konulu lisansüstü tezlerin danışman unvanlarına göre dağılımı incelendiğinde, danışmanlık görevinde en fazla yer alan akademik kadronun profesör unvanlı öğretim üyeleri olduğu görülmektedir (bkz. Tablo 6). Toplam 74 tezdən %41,89'u (n=31) profesör danışmanlar tarafından yürütülmüştür. Profesörlerin ardından en yüksek oran %39,19 (n=29) ile doktor

öğretim üyelerine aittir. Bu oran, genç akademisyenlerin de bu alana önemli düzeyde katkı sunduğuna işaret etmektedir. Doçent unvanlı danışmanların oranı ise %18,92 (n=14) olup, toplam içinde daha sınırlı bir paya sahiptir. Bu dağılım, üniversite öğrencileri örnekleme dayalı tez çalışmalarında hem kıdemli hem de nispeten daha genç akademisyenlerin danışmanlık rollerini üstlendiğini ortaya koymaktadır. Özellikle doktor öğretim üyelerinin sayıca yüksek oluşu, üniversitelerde yeni akademik kuşağın da duygusal zekâ konusuna ilgi gösterdiğini ve bu alanda yetkinlik geliştirdiğini göstermektedir.

Tablo 7 Duygusal Zekâ Konusunda Yapılan Lisansüstü Tezlerin Ana Bilim Dallarına Göre Dağılımı

Anabilim Dalı	Sayı	Yüzde (%)
Aile Eğitimi ve Danışmanlığı Ana Bilim Dalı	1	1,35
Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı	6	8,11
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Ana Bilim Dalı	1	1,35
Büro Yönetimi Eğitimi Ana Bilim Dalı	1	1,35
Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı	14	18,92
Eğitim Yönetimi ve Denetimi Ana Bilim Dalı	1	1,35
Eğitimde Psikolojik Hizmetler Ana Bilim Dalı	1	1,35
Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı	2	2,70
Halkla İlişkiler ve Tanıtım Ana Bilim dalı	1	1,35
Hemşirelik Ana Bilim Dalı	6	8,11
Hemşirelik Esasları Ana Bilim Dalı	1	1,35
İngilizce Dil Öğretimi Ana Bilim Dalı	4	5,41
İşletme Ana Bilim Dalı	7	9,46
Klinik Psikoloji Ana Bilim Dalı	9	12,16
Psikoloji Ana Bilim Dalı	12	16,22
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Ana Bilim Dalı	4	5,41
Sağlık Kurumları İşletmeciliği Ana Bilim Dalı	1	1,35
Spor Yöneticiliği Ana Bilim Dalı	1	1,35
Turizm İşletmeciliği Ana Bilim Dalı	1	1,35
TOPLAM	74	100

Duygusal zekâ konulu lisansüstü tezlerin ana bilim dallarına göre dağılımı incelendiğinde, bu alanda yapılan çalışmaların ağırlıklı olarak eğitim ve psikoloji temelli disiplinlerde yoğunlaştığı görülmektedir (bkz. Tablo 7). En fazla tez, Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı'nda gerçekleştirilmiş olup, toplamda 14 tezle %18,92'lik bir paya sahiptir. Bunu sırasıyla Psikoloji

Ana Bilim Dalı (n=12; %16,22), Klinik Psikoloji (n=9; %12,16) ve İşletme (n=7; %9,46) takip etmektedir. Bu tablo, üniversite öğrencileri örneklemeine dayalı duygusal zekâ araştırmalarının öncelikli olarak bireylerin psikolojik, eğitsel ve örgütsel süreçlerine odaklandığını ortaya koymaktadır. Sonuç olarak, duygusal zekânın çok yönlü yapısı sayesinde farklı akademik disiplinlerde üniversite öğrencilerini merkez alan araştırmalara konu olduğu, ancak özellikle eğitim ve psikoloji temelli alanlarda belirgin bir yoğunlaşma olduğu söylenebilir. Bu da, öğrencilerin akademik ve sosyal gelişim süreçlerinin anlaşılmasında duygusal zekânın merkezi bir değişken olarak görüldüğünü ortaya koymaktadır.

Tablo 8 Lisansüstü Tezlerde Kullanılan Veri Toplama Araçları ve Yöntemi

Araştırma Yöntemi ve Veri Toplama Aracı Kategorisi	Sayı	Yüzde (%)
Nicel Yöntem-Anket	74	100,0
TOPLAM	74	100,0

Elde edilen bulgular, incelenen tüm tezlerin (%100) nicel araştırma yaklaşımıyla ve anket temelli veri toplama araçları kullanılarak yürütüldüğünü ortaya koymaktadır (bkz. Tablo 8). Bu durum, üniversite öğrencileri örnekleminde duygusal zekâ çalışmalarında ölçülebilir verilerin ve istatistiksel analizlerin öncelendiğini, alandaki metodolojik eğilimin halen nicel yaklaşımlar etrafında yoğunlaştığını göstermektedir.

Tablo 9 Lisansüstü Tezlerde Kullanılan Duygusal Zekâ Ölçeklerinin Dağılımı

Ölçekler	Sayı	Yüzde (%)
Hall (1999)	7	9,46
Schutte ve diğerleri (1998) + Austin ve diğerleri (2005)	23	31,08
Bar-On (1997)	20	27,02
Ergin vd. (1999)	3	4,06
Petrides ve Furnham (2000)	18	24,33
Wong ve Law (2002)	2	2,70
Lee ve Kwak (2012)	1	1,35

Analiz bulguları, duygusal zekânın ölçümünde en yaygın olarak Schutte vd. (1998) ile Austin vd. (2005) tarafından geliştirilen ölçeklerin (%31,08) tercih edildiğini ortaya koymaktadır. Bunu sırasıyla Bar-On'un (1997) Duygusal Zekâ Ölçeği (%27,02) ve Petrides ve Furnham'ın (2000) Öz-bildirim Temelli Ölçeği (%24,33) izlemektedir. Ölçek kullanımındaki bu dağılım,

duygusal zekâ araştırmalarında öz-bildirim temelli araçların baskın olduğunu, ancak ölçümde farklı kuramsal yaklaşımlara dayalı çeşitliliğin sürdüğünü göstermektedir. Daha düşük oranlarda kullanılan Hall (1999; %9,46), Ergin vd. (1999; %4,06) ve Wong ve Law (2002; %2,70) ölçekleri ile sınırlı ölçüde tercih edilen Lee ve Kwak (2012; %1,35) ölçeği, alanda ölçüm standartlarının hâlen tam olarak bütünleşmediğini göstermektedir.

Tablo 10 Lisansüstü Tezlerde Kullanılan Örneklem Teknikleri

Örneklem Türü	Sayı	Yüzde (%)
Kolayda	29	39,19
Tabakalı	4	5,41
Basit Tesadüfî	5	6,76
Ölçüt	2	2,70
Küme	3	4,05
Amaçlı	1	1,35
Maksimum Çeşitlilik	1	1,35
Kartopu	1	1,35
Evrenin Tümü	7	9,46
Belirtilmemiş	21	28,38

Analiz bulguları, incelenen tezlerde örneklem seçiminde kolayda örnekleme yönteminin (%39,19) belirgin biçimde öne çıktığını göstermektedir (bkz. Tablo 10). Bu durum, üniversite öğrencileri üzerinde yürütülen duygusal zekâ araştırmalarında zaman, maliyet ve erişilebilirlik gibi pratik kısıtların önemli bir rol oynadığını düşündürmektedir. Ayrıca evrenin tümünün örnekleme dâhil edilmesi (%9,46) ve basit tesadüfî örnekleme (%6,76) yöntemleri, daha temsiliyet odaklı yaklaşımların sınırlı da olsa kullanıldığını ortaya koymaktadır. Dikkat çekici bir bulgu olarak, tezlerin yaklaşık üçte birinde (%28,38) örneklem türünün raporlanmamış olması, yöntemsel şeffaflık ve raporlama standartları açısından önemli bir eksiklik olarak değerlendirilebilir. Bu durum, duygusal zekâ alanındaki lisansüstü çalışmaların metodolojik kalitesini artırmak için örnekleme süreçlerinin daha açık ve sistematik biçimde raporlanması gerektiğine işaret etmektedir.

Tablo 11 Duygusal Zekâ Konusunda Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Anahtar Kelimelerine Göre Dağılımı

Anahtar Kelime	Sayı	Yüzde	Anahtar Kelime	Sayı	Yüzde	Anahtar Kelime	Sayı	Yüzde
Duygusal Zekâ	74	100,00	Üniversite	1	1,35	Pandemi	1	1,35
Üniversite Öğrencileri	13	17,57	Sağlık Alanı	1	1,35	Covid-19	1	1,35
Hemşirelik	7	9,46	Psikoloji	1	1,35	Duygular	1	1,35
Zekâ	6	8,11	Etkin Öğretim	1	1,35	Sınav Kaygısı	1	1,35
Yaşam Doyumu	6	8,11	Siber Zorbalık	1	1,35	Hedef Bağlılığı	1	1,35
Duygu	5	6,76	Evlilik Tutumu	1	1,35	Psikolojik İyi Oluş	1	1,35
Öğrenci	5	6,76	Bireysel Bakım	1	1,35	Bilişsel Çarpıtmalar	1	1,35
Sosyal Medya Bağımlılığı	5	6,76	Öz- Anlayış	1	1,35	Bağlanma Stilleri	1	1,35
Depresyon	4	5,41	Pozitif Psikoloji	1	1,35	Kişilerarası İlişkiler	1	1,35
İletişim Becerileri	4	5,41	Kişilerarası İlişki	1	1,35	Sağlamlık	1	1,35
Psikolojik Sağlamlık	4	5,41	Bakım	1	1,35	Psikoloji	1	1,35
Yabancı Dil Kaygısı	3	4,05	Kişilik Özelliği	1	1,35	Kimlik	1	1,35
Üniversite Öğrencisi	3	4,05	Saldırganlık	1	1,35	Flört Şiddeti Tutumu	1	1,35
Girişimcilik	3	4,05	Sosyal Medya	1	1,35	Flört Şiddeti	1	1,35
Merhamet	3	4,05	Facebook Kullanıcılar	1	1,35	Şiddet	1	1,35
Akademik Başarı	3	4,05	Sosyal İyi Olma	1	1,35	Üniversite	1	1,35
Öz Anlayış	3	4,05	Psikolojik İyi Olma	1	1,35	Dijital Okuryazarlık	1	1,35
Umutsuzluk	2	2,70	Eğitim Fakültesi Öğrencisi	1	1,35	Anne Baba Tutumları	1	1,35
Hemşirelik Öğrencileri	2	2,70	Kaygı	1	1,35	Aile İşlevleri	1	1,35
Girişimcilik Niyeti	2	2,70	Stres	1	1,35	Kişisel ve Sosyal Sorumluluk	1	1,35
Sosyal Zekâ	2	2,70	Kişisel Farkındalık	1	1,35	Kültürel Zekâ	1	1,35
Eğitim	2	2,70	Özel Üniversite	1	1,35	Sosyal Destek	1	1,35
Kişilik Özellikleri	2	2,70	Mezun Olunan Lise Türü	1	1,35	Girişim	1	1,35
Empati	2	2,70	Motivasyon	1	1,35	Çalgı Eğitimi	1	1,35
Bağımlılık	2	2,70	Denetim Odağı	1	1,35	Müzik	1	1,35
Algılanan Sosyal Destek	2	2,70	Sağlık	1	1,35	Lisans Eğitimi	1	1,35
Stressiz Sınıf Ortamı	2	2,70	Meslek Algısı	1	1,35	Duyguları İfade Etme	1	1,35
Spor	2	2,70	Benlik Saygısı	1	1,35	Girişimcilik Eğilimi	1	1,35
Öğretmen Adayları	2	2,70	Beş Faktör Kişilik Özelliği	1	1,35	Arabuluculuk	1	1,35
Cinsiyet	2	2,70	İnternet	1	1,35	Egzersiz	1	1,35
Eleştirel Düşünme	2	2,70	Sosyal Destek	1	1,35	Öğrenme Başarısı	1	1,35
Etkin Öğretim	1	1,35	Sosyal Görünüş Kaygısı	1	1,35	Yüksek Lisans	1	1,35
Bakım	1	1,35	Kişilerarası Duyarlılık	1	1,35	Lisans	1	1,35
Mesleki Değerler	1	1,35	Bilişsel Esneklik	1	1,35	Otantiklik	1	1,35

Duygusal zekâ konulu lisansüstü tezlerin anahtar kelimeleri incelendiğinde, araştırmaların büyük çoğunluğunda öğrencilerle ilişkili sosyal, psikolojik ve akademik değişkenlerin ön planda tutulduğu görülmektedir (bkz. Tablo 11). Tüm tezlerde ortak anahtar kelime olarak

“duygusal zekâ” yer alırken (n=74; %100), onu “üniversite öğrencileri” (n=13; %17,57), “hemşirelik” (n=7; %9,46), “zekâ” ve “yaşam doyumu” (her biri n=6; %8,11) gibi kavramlar takip etmektedir. Bu durum, üniversite öğrencilerinin duygusal zekâ düzeylerinin hem bireysel hem de mesleki gelişim açısından önemli bir araştırma nesnesi olduğunu göstermektedir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Günümüzde duygusal zekânın bireylerin akademik, mesleki ve sosyal yaşamlarındaki rolü giderek daha fazla kabul görmekte; bu durum, alana yönelik bilimsel ilginin artmasına ve yapılan çalışmaların sayısının sürekli yükselmesine önemli ölçüde katkıda bulunmaktadır. Bu çalışmada, Türkiye’de 2006-2025 yılları arasında üniversite öğrencileri örnekleme yönelik duygusal zekâ konulu lisansüstü tezler içerik analizi yöntemiyle incelenmiş; böylece alandaki güncel eğilimler belirlenmiş, gelecekteki araştırma yönelimlerine ve olası çalışma boşluklarına ilişkin kapsamlı bir değerlendirme yapılmıştır. Bu amaç doğrultusunda toplam 74 lisansüstü tez analiz edilmiş ve elde edilen bulgular doğrultusunda alandaki eğilimleri yansıtan dikkat çekici sonuçlar ortaya konmuştur.

Tezlerin çoğunluğunun Sosyal Bilimler (n=38) ve Eğitim Bilimleri Enstitüsü’ne (n=20) bağlı olarak hazırlanması, duygusal zekânın özellikle eğitim, psikoloji ve rehberlik alanlarında hem kuramsal hem de uygulamalı bir perspektifle ele alındığını ortaya koymaktadır. Nitekim literatürde, duygusal zekânın akademik başarı, sosyal beceriler ve stresle başa çıkma gibi öğrencilik yaşamının temel boyutlarıyla yakından ilişkili olduğunu gösteren çok sayıda çalışma mevcuttur (Arabacı vd., 2025; Gümüş & Orhan, 2022; Mammadov & Keser, 2016; Vila vd., 2021). Bununla birlikte tezlerin yalnızca %13,51’inin doktora düzeyinde olması, konunun derinlemesine incelenmesi açısından hâlâ geniş bir araştırma potansiyeline işaret etmektedir.

Araştırma bulguları, üniversite öğrencileri örnekleminde yürütülen duygusal zekâ tezlerinin tamamında nicel yöntemlerin ve anket temelli veri toplama araçlarının tercih edildiğini ortaya koymuştur. Bu tercihin arkasında birkaç temel neden olduğu değerlendirilebilir. İlk olarak, duygusal zekâ kavramı genellikle ölçekler aracılığıyla ölçülebilir bir yapı olarak ele alınmakta, bu da araştırmacıları sayısal veri toplamaya ve istatistiksel analizlere yönlendirmektedir. Özellikle Bar-On ve Schutte Duygusal Zekâ Ölçeği gibi geçerlik ve güvenirliği kanıtlanmış ölçme araçlarının varlığı, araştırmacıların veri toplama sürecini kolaylaştırmakta ve bilimsel geçerliliğe dair güven sunmaktadır. İkinci olarak, lisansüstü düzeyde yapılan tez çalışmalarında zamansal ve yapısal sınırlılıklar, araştırmacıların daha kısa sürede uygulanabilir, analiz edilebilir ve akademik çevreler tarafından daha “geleneksel” kabul edilen yöntemlere yönelmesine neden olmaktadır. Nicel yöntemlerin “nesnellik” ve “genellenebilirlik” iddiası,

araştırmaların daha kolay kabul görmesini sağlamaktadır. Bu durum, geçerliliği ve güvenilirliği kanıtlanmış ölçeklerle geniş örneklemelerden hızlı veri elde etme avantajı sağlasa da, duygusal zekânın öznel, dinamik ve bağlamsal yönlerini anlamada sınırlılık oluşturmaktadır. Mevcut literatür, özellikle karma ve nitel yöntemlerin bireylerin duygusal deneyimlerini ve sosyal bağlamlarını derinlemesine ortaya koyma potansiyeline dikkat çekmektedir (Mayer vd., 2008). Bu bağlamda, gelecekteki çalışmaların metodolojik çeşitliliği artırarak duygusal zekânın çok boyutlu yapısını bütüncül bir perspektiften ele alması önem arz etmektedir.

Mevcut çalışmada incelenen 74 tezin yalnızca %13,51'inin doktora düzeyinde olması, Türkiye'de duygusal zekâ konusundaki araştırmaların ağırlıklı olarak yüksek lisans düzeyinde yürütüldüğünü ortaya koymaktadır. Bu durum, doktora araştırmalarına ayrılan burs, fon ve yayın desteğinin sınırlılığı ile ilişkilendirilebilir; bu da araştırmacıların uzun soluklu ve teorik derinliği olan çalışmalardan kaçınmasına neden olmaktadır. Oysa Mayer vd. (2008), duygusal zekânın çok boyutlu ve bağlamsal yapısına dikkat çekerek, alanın ancak kapsamlı, kuramsal temelli araştırmalarla ilerleyebileceğini vurgulamaktadır. Bu nedenle, doktora düzeyindeki çalışmaların desteklenmesi, bilgi birikiminin derinleşmesi ve bilimsel çeşitliliğin artırılması açısından kritik öneme sahiptir.

İncelenen tezlerde kolayda örneklem türünün yaygın olarak tercih edilmesi, araştırma bulgularının genellenebilirliğini kısıtlamaktadır. Kolayda örneklemin erişim kolaylığı sağlamasına karşın, örneklemin temsil gücünün düşük olması, sonuçların dış geçerliliğini azaltmaktadır (Altunışık vd., 2012). Ayrıca, örneklem türünün yaklaşık %28 oranında belirtilmemesi, araştırmalarda metodolojik şeffaflık ve kalite açısından önemli bir eksikliğe işaret edebilir. Bu nedenle, duygusal zekâ alanında yürütülen çalışmaların, daha temsili ve sistematik örnekleme yöntemleri kullanarak dış geçerliliği artırmaları gerekmektedir.

Tezlerin cinsiyete göre dağılımında kadın araştırmacıların oranı %54,05 ile erkek araştırmacılarından daha yüksektir. Kadın araştırmacıların duygusal zekâ konusuna daha yoğun ilgi gösterdiği görülmektedir. Ancak Türkiye'de kadın araştırmacıların sayıca üstünlük sağladığına dair sistematik bir veri bulunmamaktadır ve bu durum gelecekte yapılacak bibliyometrik incelemelere ihtiyaç olduğunu göstermektedir. Son olarak, yıllara ilişkin dağılım incelendiğinde, özellikle 2018-2024 döneminde duygusal zekâ temalı lisansüstü tezlerde belirgin bir artışın meydana geldiği dikkat çekmektedir. Bu zaman aralığının COVID-19 pandemisiyle örtüşmesi, söz konusu artışın tesadüfi olmadığını düşündürmektedir. Zira pandemi sürecinde üniversite öğrencileri başta olmak üzere geniş bir öğrenci kitlesinin psikolojik dayanıklılık (Büyükbayram vd., 2016), stres yönetimi (Enns vd., 2018) ve sosyal

izolasyonla baş etme (Ali khan vd., 2023) gibi alanlarda önemli güçlüklerle karşı karşıya kaldığı bilinmektedir. Bu bağlamda, duygusal zekânın bireylerin zorlu yaşam koşullarına uyum sağlama kapasitelerini destekleyen bir değişken olarak ele alındığı ve ilgili akademik çalışmaların odağına yerleştiği ileri sürülebilir.

Teorik ve Pratik Çıkarımlar

Bu içerik analizi, duygusal zekânın yalnızca psikoloji alanında değil, eğitim, sağlık ve işletme gibi farklı disiplinlerde de ele alındığını ve böylece disiplinlerarası bir kuramsal çerçeve kazandığını ortaya koymaktadır. Bu çalışma, Türkiye’de üniversite öğrencilerinin duygusal zekâsını inceleyen tezlerin tamamının nicel yöntemlerle gerçekleştirildiğini ortaya koymuştur. Bu durum, duygusal zekânın ölçülebilir boyutlarına ilişkin teorik modellerin test edilmesi ve geliştirilmesinde önemli katkılar sağlamaktadır. Ancak, nicel yöntemlerin bağlamsal ve öznel yönleri yeterince yansıtamaması, duygusal zekâ kavramının tam kapsamda anlaşılması için nitel ve karma yöntemlerin kullanılmasının gerekliliğini göstermektedir. Böylece, mevcut teorik çerçevelerin, yöntemsel çeşitlilikle zenginleştirilerek derinleştirilebileceği anlaşılmaktadır. Ayrıca duygusal zekânın akademik başarı, yaşam doyumu, stres ve sosyal destek gibi değişkenlerle ilişkisine odaklanan araştırmalar, aracılık ve moderatörlük içeren yeni kuramsal modellerin geliştirilmesine önemli katkılar sunmaktadır.

Üniversite öğrencileri örnekleme dayalı tezler, duygusal zekânın eğitim ortamlarında akademik başarı, psikolojik dayanıklılık ve sosyal uyum üzerinde belirleyici etkileri olduğunu ortaya koymaktadır. Bu bulgular, yükseköğretim kurumlarında rehberlik, kariyer planlama ve psikolojik danışma hizmetlerinde duygusal zekâ temelli müdahale programlarının geliştirilmesine bilimsel dayanak sağlamaktadır. Ayrıca hemşirelik, öğretmenlik ve spor gibi uygulamalı mesleki alanlarda duygusal becerilerin desteklenmesi, hizmet niteliğini artırmaya yönelik önemli çıktılar sunmaktadır.

Sınırlılıklar ve Gelecek Araştırmalar

Bu araştırmanın da diğer birçok çalışmada olduğu gibi bazı sınırlılıkları bulunmaktadır. Araştırmanın kapsamı, yalnızca Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi (YÖK Tez) veri tabanında kayıtlı bulunan lisansüstü tezlerle sınırlandırılmıştır. Gelecek çalışmalarda, veri tabanına ilerleyen süreçte eklenecek yeni tezlerin de kapsama alınması, araştırmanın bütüncül niteliğini artıracaktır. Ayrıca, bundan sonraki araştırmalarda duygusal zekâ konusuna ilişkin ulusal ve uluslararası hakemli dergilerde yayımlanan makaleler üzerinde içerik analizi yapılması, alana ilişkin daha geniş bir perspektif sunacaktır. İlerleyen çalışmalarda tezler ve

makaleler karşılaştırmalı olarak incelenerek yöntemsel, kuramsal ve uygulamalı yönleriyle farklılıklar ve ortaklıklar ortaya konulabilir. Bununla birlikte, mevcut araştırmada tezlerde kullanılan istatistiksel analiz türleri ayrıntılı olarak ele alınmamıştır; sonraki araştırmalara bu boyutun dâhil edilmesi önerilmektedir. Üniversite öğrencileri örnekleme odaklanan tezlerin tamamında nicel araştırma yöntemlerinin tercih edildiği görülmektedir. Bu durum, duygusal zekânın öznel ve bağlamsal boyutlarının yeterince derinlemesine incelenememesiyle sınırlılık oluşturmaktadır. Dolayısıyla, üniversite öğrencileri örnekleminde yürütülen tezlerde yöntem çeşitliliğinin artırılması önerilmektedir. Nicel araştırmaların sağladığı geniş örneklem genellenebilirliği, nitel araştırmalarla desteklenerek daha bütüncül sonuçlar elde edilebilir. Karma yöntem tasarımları, hem ölçülebilir veriler hem de derinlemesine niteliksel içgörüler sunarak, duygusal zekâ çalışmalarında daha zengin ve çok boyutlu bir perspektif sağlayabilir. Son olarak, tezlerde duygusal zekâ ile birlikte incelenen değişkenler belirlenmiş olmakla birlikte, yeni araştırmalarda bu değişkenler dışında literatürdeki boşluk alanlarının tespit edilmesi ve daha az çalışılmış konulara odaklanması, araştırma kapsamını zenginleştirecek önemli bir katkı sağlayabilir.

KAYNAKÇA

- Abdelrahman, H., Al Qadire, M., Ballout, S., Rababa, M., Kwaning, E. N., & Zehry, H. (2025). Academic resilience and its relationship with Emotional Intelligence and stress among university students: A Three-Country Survey. *Brain and Behavior*, 15(4), e70497.
- Akan, B. B. (2022). Duygusal zekânın kendini ifade etme iletişim becerisine etkisi: Ön lisans öğrencileri üzerine bir araştırma. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 13(34), 454-472.
- Akkuş, N. (2022). *Üniversite öğrencilerinde duygusal zekâ ile sınav kaygısı arasındaki ilişkinin incelenmesi*. (No: 752936). [Yüksek Lisans Tezi, Üsküdar Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Ulusal Tez Merkezi.
- Ali Hhan, R.M., Sindhu, S., Hussain, S., & Abbas, W. (2023). Relationship among Emotional Intelligence, social isolation, and students' academic achievement at university level. *International Research Journal of Management and Social Sciences*, 4(4), 288-296.
- Altunışık, R., Coşkun, R., Bayraktaroğlu, S., & Yıldırım, E., (2012). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri SPSS uygulamalı* (7. Basım). Sakarya Yayıncılık.
- Arabacı, T., Arabacı, A., Arabacı, İ. E., & Arabacı, H. (2025). Duygusal zekaya kavramsal bir yaklaşım: Alfa kuşağı için neden önemli? *International QMX Journal*, 4(4), 593-605.

- Ateş, B., & Sağar, M. E. (2021). Üniversite öğrencilerinde bilişsel esneklik ve duygu düzenleme becerilerinin internet bağımlılığı üzerindeki yordayıcı rolü. *Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 7(1), 87-102.
- Austin, E. J., Saklofske, D. H., & Egan, V. (2005). Personality, well-being, and health correlates of trait Emotional Intelligence. *Personality and Individual Differences*, 38(3), 547-558.
- Bar-On, R. (1997). *The Emotional Intelligence Inventory (EQ-I): Technical manual*. Toronto, Multi-Health Systems.
- Bar-On, R. (2006). The Bar-On Model of Emotional-Social Intelligence (ESI). *Psicothema*, 18, 13-25.
- Bereded, D. G., Abebe, A. S., & Negasi, R. D. (2025). Emotional Intelligence and academic achievement among first-year undergraduate university students: The mediating role of academic engagement. In *Frontiers in Education*, 10, 1567418.
- Büyükbayram, A., Arabacı, L. B., Taş, G., & Varol, D. (2016). Öğrenci hemşirelerin duygusal zekâ ve sosyotropi-otonomi kişilik özellikleri ile psikolojik dayanıklılıkları arasındaki ilişki. *İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 1(3), 29-37.
- Corbin, J. & Strauss, A. (2008). *Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory*. Thousand Oaks: Sage.
- Creswell, J. (2013). *Araştırma deseni: Nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları*, S. B. Demir (Çev.). Eğiten Kitap. (Orjinal çalışma 2003'te yayımlanmıştır)
- Çağlar, S., & Şendur, E. G. (2025). Türkiye'de hemşirelik alanında yapılan siberkondri ile ilgili tez çalışmalarının incelenmesi: İçerik analizi. *Türkiye Klinikleri Hemşirelik Bilimleri Dergisi*, 17(2), 447-458.
- Çalık, M. & Sözbilir, M. (2014). Parameters of content analysis. *Education and Science*, 39(174), 33-38.
- Doğanülkü, H. A. (2024). Öğrenci rolünden çalışan rolüne: Üniversite öğrencilerinin çalışma hayatına geçiş hazırlıklarına ilişkin algılarının incelenmesi. *Kariyer Psikolojik Danışmanlığı Dergisi*, 7(1), 23-41.
- Elçi, M., Eminoğlu, G. M., Şerifoğlu, F. S., Ay, Ş. Ç., & Keçeci, A. (2021). Lider etkinliği ve duygusal zekâ arasındaki ilişkiler: Kadın akademisyenler üzerinde bir çalışma. *İşletme ve İktisat Çalışmaları Dergisi*, 9(2), 28-41.

- Ergin, D. Y., İşmen, E., & Özabacı, N. (1999). EQ of gifted youths: A comparative study. In the 13th Biennial World Conference, World Council for Gifted and Talented Children, İstanbul.
- Enns, A., Eldridge, G. D., Montgomery, C., & Gonzalez, V. M. (2018). Perceived stress, coping strategies, and emotional intelligence: A cross-sectional study of university students in helping disciplines. *Nurse Education Today*, 68, 226-231.
- Iqbal, J., Asghar, M. Z., Ashraf, M. A., & Yi, X. (2022). The impacts of Emotional Intelligence on students' study habits in blended learning environments: The mediating role of cognitive engagement during COVID-19. *Behavioral Sciences*, 12(1), 14.
- Goleman, D. (1995). Emotional Intelligence: Why it can matter more than IQ. Bantam Books.
- Gümüş, M., & Orhan, S. (2022). Hemşirelik öğrencilerinin akademik başarıları ile duygusal zekâları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Pearson Journal*, 7(17), 72-82.
- Hoepfl, M. C. (1997). Choosing qualitative research: A primer for technology education researchers. *Journal of Technology Education*, 9(1), 47-63.
- Kaya, Ç., & Sart, G. (2021). Üniversite öğrencilerinde duygusal zeka, kariyer uyum ve iyimserliğin demografik özellikler açısından değerlendirilmesi. *International Journal of Applied Economic and Finance Studies*, 6, 46-64.
- Kaya, F., & Birol, Z. N. (2018). Üniversite öğrencilerinin yalnızlık ve mükemmeliyetçilik düzeyleri arasındaki ilişkide duygusal zekânın aracılık rolü. *Kastamonu Education Journal*, 26(6), 1793-1802.
- Kıral, B. (2020). Nitel bir veri analizi yöntemi olarak doküman analizi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15, 170-189.
- Lee, H., & Kwak, Y. (2012). Development and initial validation of a trait Emotional Intelligence scale for Korean adults. *Asia Pacific Education Review*, 13(2), 209-217.
- Loi, N. M., & Pryce, N. (2022). The role of mindful self-care in the relationship between Emotional Intelligence and burnout in university students. *The Journal of Psychology*, 156(4), 295-309.
- Lune, H. & Berg, B. L. (2017). *Qualitative research methods for the social sciences*. (9th Edition). Essex: Pearson.

- Mammadov, E., & Keser, E. (2016). Duygusal zeka ile akademik başarı ilişkisi: Turizm lisans öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi*, 13(3), 85-101.
- Mayer, J. D., Roberts, R. D., & Barsade, S. G. (2008). Human abilities: Emotional Intelligence. *Annual Review Psychology*, 59(1), 507-536.
- Mayer, J. D., & Salovey, P. (1997). What is Emotional Intelligence? In P. Salovey & D. Sluyter (Eds.), *Emotional development and Emotional Intelligence: Implications for educators* (pp. 3-31). Basic Books.
- Nagar, M. (2016). *Impact of emotional intelligence (EI) on managerial performance: a case study of commercial banks in Rajasthan*. (Doctoral dissertation). [University of Kota, Kota].
- Oğrak, A., & Gönül, F. (2021). Sağlık hizmetleri meslek yüksekokulu öğrencilerinin duygusal zekâ ve yaşam doyumları arasındaki ilişki. *Uluslararası Ekonomi ve Siyaset Bilimleri Akademik Araştırmalar Dergisi*, 5(13), 1-15.
- Ononye, U., Ndudi, F., Bereprebofa, D., & Maduemezia, I. (2022). Academic resilience, Emotional Intelligence, and academic performance among undergraduate students. *Knowledge and Performance Management*, 6(1), 1-10.
- Oweidat, I., Alzoubi, M., Shosha, G. A., Ta'an, W. A., Khalifeh, A., Alzoubi, M. M., ... & Abdelaliem, S. M. F. (2024). Relationship between Emotional Intelligence and quality of healthcare among nurses. *Frontiers in Psychology*, 15, 1423235.
- Petrides, K. V., & Furnham, A. (2000). On the dimensional structure of Emotional Intelligence. *Personality and individual differences*, 29(2), 313-320.
- Priestley, M., Hall, A., Wilbraham, S. J., Mistry, V., Hughes, G., & Spanner, L. (2022). Student perceptions and proposals for promoting well-being through social relationships at university. *Journal of Further and Higher Education*, 46(9), 1243-1256.
- Radha, P., & Nirubarani, J. (2024). The impact of Emotional Intelligence on the conflict resolution in banking sector. *Apex Journal of Business and Management*, 3(2), 131-142.
- Ran, Z. O. U., Zeb, S., Nisar, F., Yasmin, F., Poulova, P., & Haider, S. A. (2022). The impact of Emotional Intelligence on career decision-making difficulties and generalized self-efficacy among university students in China. *Psychology research and Behavior Management*, 15, 865-874.

- Sak, R., Sak, İ. T. Ş., Şendil, Ç. Ö., & Nas, E. (2021). Bir araştırma yöntemi olarak doküman analizi. *Kocaeli Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 4(1), 227-256.
- Salovey, P., & Mayer, J. D. (1990). Emotional Intelligence. *Imagination, Cognition and Personality*, 9(3), 185-211.
- Sarıkan, S. (2023). *Üniversite öğrencilerinin duygusal zeka, bilişsel esneklik ve psikolojik iyi oluş düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi* (No: 781347). [Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Ulusal Tez Merkezi.
- Sarrionandia, A., Ramos-Díaz, E., & Fernández-Lasarte, O. (2018). Resilience as a mediator of Emotional Intelligence and perceived stress: A cross-country study. *Frontiers in Psychology*, 9, 2653.
- Schutte, N. S., Malouff, J. M., Hall, L. E., Haggerty, D. J., Cooper, J. T., Golden, C. J., & Dornheim, L. (1998). Development and validation of a measure of Emotional Intelligence. *Personality and Individual Differences*, 25(2), 167-177.
- Time Magazine (1995). Cover. Time Warner.
- Ültay, E., Akyurt, H., & Ültay, N. (2021). Sosyal bilimlerde betimsel içerik analizi. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, 10, 188-201.
- Vila, S., Gilar-Corbí, R., & Pozo-Rico, T. (2021). Effects of student training in social skills and Emotional Intelligence on the behaviour and coexistence of adolescents in the 21st century. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(10), 5498.
- Wong, C. S., & Law, K. S. (2002). Wong and law Emotional Intelligence scale. *The Leadership Quarterly*.
- Yılmaz, S. (2023). Yalnızlık hissi ve duygusal zekâ ilişkisi: İlahiyat Fakültesi Öğrencileri Üzerinde Bir İnceleme. *Eskiyeni*, 50, 723-746.

EK-1: İncelenen Tezler Listesi

No	Yazar Adı Soyadı	Yıl	Tez Başlığı
1	Abdullah Nuri DİCLE	2006	Üniversite öğrencilerinin sosyal beceri düzeylerinin duygusal zeka düzeyleri ve bazı kişisel özelliklerine göre incelenmesi
2	Emine Göçet	2006	Üniversite öğrencilerinin duygusal zeka düzeyleri ile stresle başa çıkma tutumları arasındaki ilişki
3	Metin TEKİN BENDER	2006	Resim-İş eğitimi öğrencilerinde duygusal zeka ve yaratıcılık ilişkileri
4	Gülseren KÜÇÜK	2007	Aday öğretmenlerin eleştirel düşünme eğilimleri ile duygusal zeka düzeyleri arasındaki ilişki
5	Özkan KENARLI	2007	Duygusal zeka-akademik başarı etkileşimine ilişkin öğrenci görüşlerinin değerlendirilmesi Dicle Üniversitesi Örneği
6	Seza GÜNGÖR	2008	Üniversite öğrencilerinde duygusal zekanın psikolojik sıkıntı belirtileri üzerindeki etkisi
7	Ayşe KUZU	2008	Hemşirelik öğrencilerinin duygusal zeka ve iletişim becerilerinin eşdeğer öğrenim gören öğrencilerle karşılaştırmalı olarak değerlendirilmesi
8	Gülnehal ŞAKRAK	2009	The relationship between emotional intelligence and foreign language anxiety in turkish efl students
9	Esen SİPAHİ	2010	Kosova ve Türkiye’de öğrenim gören üniversite öğrencilerinin duygusal zeka ve denetim odağı düzeylerinin incelenmesi
10	Demet Duman KESKİN	2010	Hemşirelik yüksekokulu birinci sınıf öğrencilerinin duygusal zeka düzeyleri ile empati becerileri arasındaki ilişki
11	Özlem BAYRAKTAR	2011	Üniversite öğrencilerinin algılanan sosyal destek düzeyleri ile duygusal zekâları arasındaki ilişkinin incelenmesi
12	Ekin ERGÜN	2011	An investigation into the relationship between emotional intelligence skills and foreign language anxiety of students at a private university
13	Ela ADIGÜZEL	2011	Öğrencilerin duygusal zeka ve öğrenme stratejileri ile akademik başarıları arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik bir alan araştırması
14	Zeynep KIZIL	2012	Eğitimbilimleri fakültesi öğrencilerinin duygusal zekalarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi
15	Hande BABA	2012	Beden eğitimi ve spor yüksekokulundaki öğrencilerin kinestetik ve duygusal zekâlarının, iç-dış kontrol odaklarının akademik başarılarına etkisi
16	Esin CERİT	2012	Hemşirelik öğrencilerinin duygusal zeka düzeyleri
17	Ahmet KAYNAK	2013	Eğitim fakültesi öğrencilerinin duygusal zeka düzeyleri ile saldırganlık düzeyleri arasındaki ilişkinin bazı değişkenler açısından incelenmesi
18	Esin ÖZER	2013	Üniversite öğrencilerinin psikolojik sağlamlık düzeylerinin duygusal zeka ve beş faktör kişilik özellikleri açısından incelenmesi
19	Ender BEKTAŞ	2014	Üniversite öğrencilerinde duygusal zeka ve yaşam doyumu ilişkisi (facebook kullananlar üzerine bir araştırma)
20	Seher AKDENİZ	2014	Farklı merhamet düzeylerine sahip üniversite öğrencilerinde depresyon, anksiyete, stres ve duygusal zekanın incelenmesi
21	Emine Göçet TEKİN	2014	Üniversite öğrencilerinin psikolojik iyi olma duygusal zeka ve sosyal iyi olma düzeyleri arasındaki ilişkilerin incelenmesi
21	Nilüfer GÖKDAĞLI	2014	Algılanan sosyal destek ve duygusal zekanın depresyon üzerindeki etkileri: Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi öğrencileri üzerinde bir uygulama
22	Meryem ÖZDEMİR	2015	Eğitim fakültesi öğrencilerinin duygusal zekaları ile yaşam doyumlarının incelenmesi
23	Ceren GÜRDERE	2015	Üniversite öğrencilerinde duygusal zeka düzeyi ile stresle başa çıkma tarzları, kaygı ve depresyon belirtileri arasındaki ilişkinin incelenmesi

24	Hande SOYKAN	2015	Psikoloji bölümü ve mühendislik-mimarlık bölümlerinde okuyan öğrencilerin duygusal zeka düzeylerinin karşılaştırılması
25	Emil MAMMADOV	2015	Duygusal zeka ile akademik başarı ilişkisi: turizm lisans öğrencileri üzerine araştırma
26	Furkan CANBAY	2016	An investigation of the relationship between academic motivation and emotional intelligence levels of elt students at a university in Turkey
27	Gürcan ZORLU	2016	Sağlık yüksekokulu öğrencilerinde duygusal zeka ile meslek algısı ilişkisine yönelik bir alan araştırması
28	Ebru ÇIRPAN	2016	Üniversite öğrencilerinin duygusal zekâ düzeyleri ve öz-anlayış düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi
29	Sertaç ERCAN	2017	Duygusal zekâ ile girişimcilik arasındaki ilişki: Karabük üniversitesi girişimcilik bölümü öğrencileri örneği
30	Derya DELİKOYUN	2017	Üniversite öğrencilerinde duygusal zekâ ve benlik saygısı arasındaki ilişki
31	Sümeyye USTA	2017	Üniversite öğrencilerinde internet bağımlılığı ve duygusal zeka arasındaki ilişkinin incelenmesi
32	Şeyma GÜNAYDIN	2017	Bir dönem boyunca verilen pozitif psikoloji dersinin öğrencilerin duygusal zeka ve sosyal zekalarına olan etkisinin incelenmesi
33	Yeliz ÇULHA	2018	Son sınıf hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik değerleri, duygusal zeka düzeyleri ve bireyselleştirilmiş bakım algılarının incelenmesi
34	Nurdan UZUNER	2018	Üniversite öğrencilerinin depresyon düzeylerinin duygusal zeka açısından incelenmesi
35	Rukiye DENİZ	2018	Üniversite öğrencilerinin duygusal zekaları ile psikolojik sağlamlıklarının karşılaştırılması
36	Süreyya KILIÇ	2018	The relationship between emotional intelligence and foreign language anxiety among efl preparatory school students
37	Çiğdem GÜNAYDIN	2018	Sağlık alanında öğrenim gören üniversite öğrencilerinin duygusal zeka düzeylerinin belirlenmesi
38	Perihan ATEŞ	2018	Üniversite öğrencilerinde duygusal zekânın sosyal medya bağımlılığına etkisi
39	Nursel GÖNENÇ	2018	Üniversite öğrencilerinde siber zorbalık ve siber mağduriyetin duygusal zeka ve psikolojik iyi oluş açısından incelenmesi
40	Emre SÜLBÜL	2018	Üniversite öğrencilerinin evliliğe yönelik tutumlarının duygusal zeka ve umutsuzluk bakımından incelenmesi
41	Seray YAZICIOĞLU	2018	Kanadalı ve Türk üniversite öğrencilerinin öz anlayış, merhamet ve duygusal zekalarının karşılaştırılması
42	Nazlı DEMİRAY	2018	Üniversite öğrencilerinde duygusal zeka ve kişilerarası duyarlılık arasındaki ilişki: kişilerarası ilişkilerle ilgili bilişsel çarpıtmaların aracı rolü
43	Ayşe KANDEMİR	2019	Psikoloji öğrencilerinin psikolojik sağlamlık, duygusal zeka ve kişilik özellikleri açısından incelenmesi
44	Lala DASHDAMIROVA	2019	Duygusal zekanın girişimcilik niyetine etkisi: üniversite öğrencileri üzerine bir araştırma
45	Duygu TÜRKÖĞLU	2019	Profesyonel çalgı eğitimi alan lisans öğrencilerinin duygusal zeka ve iletişim becerileri düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi
46	Yunus EMRE YILMAZ	2019	Üniversite öğrencilerinin duygusal zekaları, sosyal görünüş kaygıları ve umutsuzluk düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi
47	Seda ARIĞ	2019	Üniversite öğrencilerinde depresyonun yordayıcıları olarak duygusal zekâ ve duyguları ifade etme
48	Feyza AKPINAR	2019	Duygusal zeka ve girişimcilik eğilimi: Adıyaman üniversitesi öğrencileri üzerine bir araştırma
49	Mehmet Ali ÇELİK	2019	Duygusal zeka ile iletişim becerileri arasındaki ilişki: iktisadi ve idari bilimler fakültesi öğrencileri üzerinde bir araştırma
50	Fuat ERDUĞAN	2019	Egzersiz yapan ve yapmayan üniversite öğrencilerinin duygusal zekâ düzeylerinin iletişim becerilerine olan etkisi ve kişilik özelliklerinin arabuluculuk rolü
51	Erhan BUYRUKOĞLU	2019	Akdeniz üniversitesi öğrencilerinin girişimcilik ve duygusal zekâ düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi

52	Simge BAŞARAN	2020	Üniversite öğrencilerinde duygusal zeka ve yaşam doyumu düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi
53	Züleyha ÖZPAY UZGUR	2020	Psikoloji öğrencileri ve mühendislik öğrencileri arasında bilinçli farkındalık ve duygusal zeka arasındaki ilişki
54	Sinem ESKİDEMİR	2020	Hemşirelik lisans ve yüksek lisans öğrencilerinde eleştirel düşünme ve duygusal zeka arasındaki ilişkinin incelenmesi
55	Oğuzhan KILIÇ	2021	Üniversite öğrencilerinde duygusal zeka ve psikolojik sağlamlığın affetme üzerine etkisinin incelenmesi
56	Tuğba Mutlu BOZKURT	2021	Spor bilimleri fakültesinde eğitim alan öğrencilerin sporda e-öğrenmeye yönelik tutumları, akademik erteleme davranışları ve duygusal zeka özelliğinin incelenmesi
57	Tuğba İfaket KOLDAĞ	2021	Sigara bağımlılığı olan üniversite öğrencilerinde duygusal zeka ve sigara bağımlılığı arasındaki ilişkinin incelenmesi
58	Şevket YILMAZ ÇETİN	2021	Duygusal zekâ, sosyal zekâ ve kültürel zekâ ile girişimcilik eğilimi etkileşimi: Üniversite öğrencileri üzerine bir araştırma
59	Esra YAYKIRAN	2021	Üniversite öğrencilerinin duygusal zeka ile kişisel ve sosyal sorumlulukları arasındaki ilişkinin incelenmesi
60	Elif Nur BATTAL	2021	Üniversite öğrencilerinde anne baba tutumunun ve aile işlevlerinin duygusal zekaya etkisi
61	Damla ARSLAN	2021	Üniversite öğrencilerinde duygusal zekanın yaşam doyumu ve kariyer seçimleriyle olan ilişkisi
62	Gözdenur ÇOBAN	2022	Hemşirelik öğrencilerinin duygusal zeka ve empatik beceri düzeyleri ile ağrı bilgisi ve tutumları arasındaki ilişki
63	Gülsüm ADIGÜZEL	2022	Covid-19 pandemisi sürecinde üniversite öğrencilerinin duygusal zekâ özelliği ve stresle başa çıkma tarzları arasındaki ilişkinin incelenmesi
64	Neslihan AKKUŞ	2022	Üniversite öğrencilerinde duygusal zekâ ile sınav kaygısı arasındaki ilişkinin incelenmesi
65	Kader ÖZKUL	2022	Spor yapan üniversite öğrencilerinin duygusal zekâ ve hedef bağlılığı düzeylerinin, sosyal medya bağımlılığı düzeyi ile arasındaki ilişkinin incelenmesi?
66	Sıdika SARIKAN	2023	Üniversite Öğrencilerinin Duygusal Zeka, Bilişsel Esneklik ve Psikolojik İyi Oluş Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi
67	Cansu MUTLU	2023	Üniversite öğrencilerinin kişilerarası ilişki tarzlarının bağlanma stilleri ve duygusal zeka açısından incelenmesi
68	Serkan KABAK	2023	Üniversite öğrencilerinin sporcu kimliği, duygusal zekâ, psikolojik sıkıntı ve psikolojik sağlamlıkları arasındaki ilişkinin incelenmesi
69	Gülçin ARAMAN	2023	Duygusal zeka ile dijital okuryazarlık becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi: Üniversite öğrencileri üzerine bir araştırma
70	Merve KELEŞ	2024	Üniversite öğrencilerinin flört şiddeti tutumunun ve kabulünün duygusal zeka düzeyleri ile ilişkisinin incelenmesi
71	Anıl KARAHASANOĞLU	2024	Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin öz yeterlilikleri ile duygusal zeka düzeyleri arasındaki ilişkide stresle başa çıkma düzeylerinin rolü
72	Selime YILMAZ	2024	Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin duygusal zeka düzeyleri ile etkili iletişim becerilerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi
73	Ferhat TUMUR	2024	Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin duygusal zeka, akademik öz yeterlilik ve psikolojik sağlamlık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi
74	Şerife KARAKOYUN	2024	Üniversite öğrencilerinin duygusal zeka ve otantiklik özelliklerinin kariyer yapılandırma düzeylerini yordayıcılığının incelenmesi